

Kommunal planstrategi 2024-2027

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Formannskap	29.08.2024	047/24

Kommunedirektørens innstilling:

1. Forslag til kommunal planstrategi 2024-2027 sendes ut på høring og legges offentlig ettersyn, i medhold av plan- og bygningsloven § 10-1.
2. Frist for å uttale seg er 04.10.24.

Vedlegg

Kommunal planstrategi 2024-2027

29.08.2024 Behandling i Formannskap

Delvis rulling , foreslått av Jan Fredrik Vogt, Fremskrittspartiet

Tilleggsforslag

Det legges opp til en begrenset og delvis rulling/oppdatering av kommuneplanens arealdel (med reglement) i denne kommunestyreperioden.

Handlingsplan mot vold i nære relasjoner., foreslått av Camilla Maria Brekke, Arbeiderpartiet

Handlingsplan mot vold i nære relasjoner. Oppstart i 2025 med slutføring i 2026.

Endringsforslag, foreslått av Espen Watne Andresen, Industri og Næringspartiet

Watne Andresen (INP) trakk sitt forslag

Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

Forslag fremmet av Vogt (FrP) - delvis rulling, enstemmig vedtatt.

Forslag fremmet av Brekke (A) - Handlingsplan mot vold i nære relasjoner, enstemmig vedtatt.

FORM - NH - 047/24 vedtak:

1. Forslag til kommunal planstrategi 2024-2027 sendes ut på høring og legges offentlig ettersyn, i medhold av plan- og bygningsloven § 10-1.
2. Frist for å uttale seg er 04.10.24.
3. Det legges opp til en begrenset og delvis rulling/oppdatering av kommuneplanens arealdel (med reglement) i denne kommunestyreperioden.
4. Handlingsplan mot vold i nære relasjoner. Oppstart i 2025 med slutføring i 2026.

Sammendrag

Det er utarbeidet utkast til kommunal planstrategi 2024-2027. Dokumentet er en lovpålagt oppgave som skal utarbeides og vedtas i hver kommunestyreperiode. Planstrategien peker på hvilke planoppgaver som kommunen skal prioritere i inneværende kommunestyreperiode.

Faktaopplysninger

Hva er kommunal planstrategi?

Hovedhensikten med kommunal planstrategi er å belyse kommunens planbehov og utgjøre et grunnlag for hvilke planoppgaver som bør prioriteres i inneværende kommunestyreperiode. I planstrategien avklares det hvilke planoppgaver kommunen skal, bør og kan igangsette eller videreføre.

Kommunene står forholdsvis fritt til å utforme planstrategien etter eget ønske med tanke på innhold og utforming. Det er imidlertid enkelte føringer knyttet til planstrategien med hensyn til prosess og innhold. Ifølge plan- og bygningsloven § 10-1 er det følgende føringer knyttet til planstrategi:

Prosess	Innhold
<ul style="list-style-type: none">• Skal utarbeides i hver kommunestyreperiode.	<ul style="list-style-type: none">• Skal ta stilling til om kommuneplanen skal revideres eller videreføres i inneværende kommunestyreperiode.
<ul style="list-style-type: none">• Skal vedtas senest 1 år etter konstituering av nytt kommunestyre.	<ul style="list-style-type: none">• Bør inneholde en drøfting av viktige utfordringer for kommunen som organisasjon og samfunn.
<ul style="list-style-type: none">• Skal innhentes synspunkter fra lokale, regionale og sentrale myndigheter i arbeidet med planstrategien.	<ul style="list-style-type: none">• Bør vurdere hvilke planoppgaver kommunen skal prioritere innenfor kommunestyreperioden.
<ul style="list-style-type: none">• Forslag til vedtak skal offentliggjøres minst 30 dager i forkant av kommunestyrets behandling.	
<ul style="list-style-type: none">• Bør også legges opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen.	
<ul style="list-style-type: none">• Utarbeiding og behandling av kommunal planstrategi kan slås sammen med og være del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen	

Tabell 1: Oppsummering av føringer knyttet til prosess og innhold. Kilde: plan- og bygningsloven § 10-1.

Prosess, organisering og framdrift

Det er lagt opp til at formannskapet arbeider frem kommunal planstrategi og legger dokumentet i på høring. Kommunestyret skal endelig behandle planstrategien. Planstrategidokumentet er utarbeidet av en administrativ arbeidsgruppe av fagfolk fra programområdene og har blitt lagt fram for kommunedirektørens ledergruppe underveis i prosessen.

Det var opprinnelig lagt opp til at forslag til planstrategi skulle legges fram for politisk behandling i formannskapet før sommeren med endelig vedtak i oktober. Ut fra kapasitetshensyn i administrasjonen ble derimot arbeidet med ferdigstilling av kommuneplanens arealdel gitt høyere prioritet. Dette medførte at framdriften i planstrategiarbeidet ble forskjøvet. Med den nye framdriftsplanen legges det opp til at

forslag til planstrategi legges ut på høring i perioden september-oktober. I etterkant av høringen vil administrasjonen vurdere innkomne uttalelser, foreslå eventuelle endringer og forberede politisk sak. Kommunal planstrategi legges fram for sluttbehandling i formannskapet og kommunestyret i november.

Om planstrategien

Ny planstrategi erstatter kommunal planstrategi 2020-2024. Den nye planstrategien er delt opp i to separate dokumenter: (1) planstrategidokumentet med opplisting av prioriterte planoppgaver samt (2) et eget kunnskaps- og utfordringsgrunnlag. Dette er gjort for å gjøre planstrategien mer oversiktlig og kortfattet.

Planstrategien fokuserer på planoppgaver som er av særlig interesse for folkevalgnivået. I denne sammenheng er uttrykket "planoppgaver" brukt i planstrategien og saksframlegget som et samlebegrep for alle typer kommunale planer, strategidokument samt andre planrelevante dokumenter som større utredninger, analyser og studier. Totalt er det listet opp ca. 40 planoppgaver. Av disse legges det opp til at det skal arbeides med ca. 20 planoppgaver enten i form av nye plandokumenter og prosjekter eller revisjon av allerede eksisterende dokumenter. Øvrige planoppgaver i planstrategien er ferdigstilt og politisk behandlet i senere tid, uten behov for fornying, og anbefales derfor videreført uendret. Enkelte planoppgaver som var nevnt i forrige planstrategi, er ikke inkludert i den nye planstrategien. Dette gjelder dokumenter som for eksempel arbeidsgiverstrategi, digitaliseringsstrategi og kommunikasjonsstrategi. Denne typen dokumenter er, etter kommunedirektørens syn, oppgaver som i større grad faller inn under administrasjonens myndighetsområde og styringsrett, og mindre gjenstand for politikk. I tillegg er oppgaver som ikke er plandokumenter, men politiske saksframlegg, utelatt fra planstrategien. Eksempel på dette er politisk sak om forskrift om opptaksgrenser.

Kunnskaps- og utfordringsgrunnlaget er inndelt i åtte tema: 1) demografi, 2) folkehelse, 3) klima, energi, miljø og natur, 3) by-, steds- og senterutvikling, 4) næringsliv, 5) oppvekst og kultur, 6) helse og velferd og 8) kommunen som organisasjon. De ulike temakapitlene peker på utviklingstrekk og utfordringer knyttet til de ulike programområdenes oppgaver og ansvar. Hvert temakapittel avsluttes med vurdering av planbehov sett opp mot utviklingstrekk og utfordringsbilde.

En mer utfyllende gjennomgang av lovgrunnlag, det kommunale plansystemet, prosess og organisering av planstrategiarbeidet samt evaluering av forrige planstrategi, er gitt til formannskapet 11.04.24 i sak 015/24.

Kommuneplan – revisjon eller videreføring?

Den viktigste avklaringen en skal foreta i planstrategien, er spørsmålet om kommuneplanen skal revideres eller videreføres. I denne sammenhengen er det tre alternativer:

- Kommuneplanen revideres delvis: enten samfunnsdelen eller arealdelen revideres.
- Kommuneplanen revideres fullstendig: både samfunnsdelen og arealdelen revideres.
- Kommuneplanen videreføres: samfunnsdel og/eller arealdel videreføres uendret.

Holmestrand har nylig gjennomført en fullstendig revisjon av kommuneplanen. Kommunestyret vedtok samfunnsdelen i september 2022 og arealdelen juni 2024. Den nye kommuneplanen er resultatet av omfattende prosesser og erstatter tilsvarende planer i tidligere Holmestrand, Hof og Sande kommuner.

Den nye samfunnsdelen er oppdatert med overordnede føringer og mål, godt egnet til å fungere som et styringsdokument for den nye kommunen. Ettersom samfunnsdelen ble vedtatt så sent som i andre halvdel av forrige kommunestyreperiode, er det ikke et umiddelbart behov for å igangsette ny revisjon i inneværende periode. I neste kommunestyreperiode vil derimot en revisjon være aktuelt for å oppdatere samfunnsdelen sett i lys av at flere viktige prosesser innenfor kommuneorganisasjonen enten er kommet lenger eller er ferdigstilt, blant annet arbeidet med helhetlige planer for programområdene.

Når det gjelder den nye arealdelen, ble gjort et betydelig arbeid for å samordne, oppdatere og fornye plankart og planbestemmelser fra Holmestrand, Hof og Sande kommuner i ett felles nytt kommuneplandokument. Med nylig vedtatt arealdel er det rikelig med utbyggingsarealer til blant annet boligbygging og næringsutvikling godt utover inneværende kommunestyreperiode. I tillegg er planbestemmelsene og plankartet fornyet og oppdatert på en rekke andre områder og relevante tema. Fra kommuneadministrasjonens ståsted er det ikke et reelt behov for å igangsette ny revisjon denne perioden.

Juridiske forhold

Plan- og bygningsloven § 10-1 gir føringer for arbeid med kommunal planstrategi. Andre relevante lovparagrafer er folkehelseloven § 6 og boligsosialloven § 5.

Økonomiske konsekvenser

Planstrategien medfører ikke økonomiske konsekvenser i seg selv, men flere av planoppgavene som foreslås prioritert kan medføre kostnader ved utarbeiding. I andre tilfeller kan realisering av ulike planer medføre kostnader for kommunen. Dette er forhold som avklares nærmere i samband med den enkelte planoppgave.

Barn og unges interesser

Det er flere planoppgaver i forslag til planstrategi som angår barn og unges interesser. Planoppgavene med direkte konsekvens for barn og unges interesser er gjerne knyttet til barnehage- og skolesektor. Andre eksempler er trafikksikkerhetsplan, plan for idrett, friluftsliv og kultur, kultur- og fritidsplan, oversiktsdokument for folkehelse osv. Hvordan man skal ivareta barn og unges interesser, er et forhold som avklares i utarbeiding eller oppfølging av den enkelte planoppgave.

Hensyn til universell utforming

Det er ikke foreslått utarbeidet egen plan for universell utforming i planstrategien. Universell utforming er derimot et tema som man må ta stilling til i en rekke planer og dokumenter i samtlige av kommunens programområder. Eksempelvis i planer og dokumentet knyttet til arealplanlegging følger det forventninger og krav om å ta hensyn til universell utforming.

Miljøkonsekvenser

Flere av planoppgavene i planstrategien utgjør viktige bidrag til kommunens klima-, energi- og miljøarbeid. Oppfølging av nylig vedtatt kommunedelplan for klima, energi og miljø er et særlig relevant eksempel på dette. Andre planoppgaver med store konsekvenser for miljø er hovedplaner vann og avløp, som ved realisering vil bidra til betydelig redusert forurensing til både Oslofjorden og vannmiljøet ellers i kommunen.

HMS/Folkehelse

Oversiktsdokument for folkehelse inngår som en del av kunnskapsgrunnlaget i planstrategiarbeidet. Det er det også et eget temakapittel i kunnskapsgrunnlaget for

folkehelse. Folkehelse er et overordnet tema som vil overlappes med mange av planoppgavene som skal utarbeides eller realiseres i kommunestyreperioden.

Vurderinger

Formannskapet skal i denne saken ta stilling til om forslag til planstrategi skal sendes ut på høring. Høringen vil gi offentlige myndigheter, innbyggere, foreninger og andre samfunnsaktører muligheten til å komme med sine synspunkt og forslag til nye planoppgaver. Kommunedirektøren mener at forslag til ny kommunal planstrategi er et godt grunnlag for hvilke planoppgaver som skal prioriteres i kommunestyreperioden.

Planstrategien viser kommunens planbehov sett i sammenheng med administrasjonens kapasitet til å holde på med plan- og utviklingsarbeid. Utgangspunktet i planstrategidokumentet er at planoppgavene skal arbeides fram i egenregi. Det betyr at i den grad det er mulig skal planoppgavene utføres ved hjelp av egen kapasitet og kompetanse.

Kommunedirektøren foreslår ingen endringer i kommuneplanen i denne perioden. Dette gjelder særlig arealdelen, men er også relevant med tanke på samfunnsdelen. Det er flere grunner til dette. Hovedgrunnen er at kommuneplanen har nylig blitt vedtatt i kommunestyret etter en omfattende og grundig prosess. Det er derfor ingen sterke planfaglige forhold som tilsier at det er et reelt behov for ny revisjon. En annen grunn er at revisjon av arealdelen er en svært tid- og ressurskrevende prosess på grunn av tunge formalkrav til medvirkning, tekstproduksjon, utredninger, vurderinger, saksforberedelser m.m. En revisjon av arealdelen i nøktern form vil av erfaring ta 1-2 år. Igangsetting av kommuneplanarbeid vil få konsekvenser i form av at administrasjonen får mindre kapasitet til å følge opp andre foreslåtte planoppgaver i planstrategien. Hvis kommunestyret ønsker å igangsette et revisjonsarbeid på kommuneplanens arealdel, bør en i forkant gi tydelige avklaringer på hvilke geografiske områder, tema og problemstillinger man skal se nærmere. Dette vil bidra til å begrense omfanget av arbeidet.

Ny planstrategi er noe forskjøvet på grunn av at arbeidet med nylig vedtatt arealdel ble gitt høyere prioritet tidligere i kommunestyreperioden. Det er derfor viktig at en holder god framdrift i planstrategiarbeidet med endelig behandling i kommunestyret i løpet av høsten. På denne måten kan en raskere komme i gang med mange av de viktige planoppgavene som det legges opp til i kommunestyreperioden.

I etterkant av politisk behandling av planstrategiforslaget vil kommunedirektøren innarbeide eventuelle endringer vedtatt av formannskapet. Kommunedirektøren har mandat til å gjøre redaksjonelle endringer og endringer som ikke forandrer intensjonen i planstrategidokumentet i etterkant av politisk behandling. Planstrategien sendes deretter ut på høring i minst 30 dager.

Videre behandling

Saken avsluttes i formannskapet.